

Repertoriul — un act politic

Repertoriul teatrelor noastre, pentru stagiunea ce-și va începe în curînd activitatea, a fost alcătuit, și poate că niciodată un repertoriu nu a fost gîdit mai responsabil și mai gospodărește. Cele peste patruzeci de teatre ale țării și-au făcut un punct de onoare din înscrierea la loc de frunte a unor lucrări ce aparțin dramaturgilor contemporani români. Dramaturgia noastră clasică și dramaturgia clasică universală, sînt bine reprezentate prin alegerea unor capodopere de veșnică tinerețe. Vor fi înfățișate, în stagiunea viitoare, piese de teatru — drame și comedii — datorate dramaturgilor ce scriu în țările socialiste, precum și o sumedenie de piese de inspirație progresistă reprezentate în lumea occidentală.

Așa cum se poate observa și din această sumară enumerare de titluri și făgăduieli, ne aflăm în fața unui florilegiu cumpănit, sortit să dea unei stagiuni aniversare, o stagiune ce începe sub lumina sărbătorii a 25 de ani de Republică, meritata ei strălucire.

Repertoriul, baza ideologică a oricărei activități teatrale, este astăzi un fapt împlinit.

Rămîne să fie ridicat la verticala scenei, în condiții optime.

Și, de aici înainte, intră cu necesitate în acțiune răspunderea fiecărui colectiv teatral, implicînd în mod conjugat responsabilitățile directorilor de teatru, ale regizorilor, ale actorilor, decoratorilor, costumierilor sau mașiniștilor, indivizibil implicați în procesul de creație și purtînd fiecare, la locul său de comandă, partea de răspundere ce decurge din desăvîrșirea sau ratarea actului artistic.

A realiza un repertoriu e, înainte de orice, un act politic, fiindcă presupune o strategie complicată și savantă. Ordinea intrării în repetiție, stabilirea datelor de premieră, alegerea celor mai potriviți directori de scenă, în raport cu piesa și nu cu alte criterii, distribuirea actorilor în funcție de meritele lor artistice, pornindu-se de la principiul : „actorul potrivit, la rolul potrivit”, realizarea unui climat entuziast de muncă, atît în timpul repetițiilor cît și al reprezentațiilor, adevărarea întregii activități teatrale la posibilitățile publicului și mergîndu-se pînă la cele mai aparent insignifiante detalii : afișele sau programul de sală — toată această vastă încordare de energii și toată această uriașă cheltuială de imaginație creatoare, cere un plan de acțiune studiat cu temeinicie și aplicat fără șovăială.

Se cuvine ca stagiunea pe care o vom începe toți în curînd, să excludă, fără cruțare, practicile vechi și de tristă memorie, derivate dintr-un diletantism vinovat, ca anunțarea unei piese și abandonarea ei pe parcursul stagiunii „din motive obiective”, irosirea timpului de pregătire a viitoarelor spectacole cu distribuții neconținut „ameliorate”, sau prelungirea ad calendas graecas a unor repetiții, oricare ar fi natura motivelor invocate.

Respectarea cu strictețe a angajamentelor luate față de un public care ne stimează în raport cu voloarea artistică a spectacolului, dar și cu seriozitatea îndeplinirii unui program promis, se cuvine să devină legea de bază a oricărui colectiv teatral, rigoarea lui morală.

Se adaugă acestor cerințe o sumedenie de deziderate de atîtea ori formulate, dar și, din nefericire, tot de atîtea ori uitate.

Promovarea curajoasă a actorilor tineri, împotriva spiritului de rutină și de detestabilă comoditate artistică, grija pentru ca nici un interpret să nu rămînă în afara activității teatrului, posibilitatea ca actorii să-și valorifice, la o treaptă superioară, calitățile lor artistice, din nefericire, de multe ori ignorate, ni se par a constitui imperative artistice și etice fundamentale, implicînd o conjugare de entuziasme și bunăvoinți, fără de care orice activitate teatrală este sau o îndeletnicire funcționarească sau o penibilă achitare de sarcini, decurgînd dintr-un plan executat, servil și în spirit birocratic.

Obligațiile culturale ale teatrului, grija pe care fiecare așezămînt artistic trebuie s-o nutrească față de noile generații de spectatori, organizarea de matinee școlare, de spectacole închinat exclusiv tineretului, iată un alt capitol care îndeplinit cu devoțiune, va aduce teatrelor noastre un spor de stimă din partea unui public tînr și dornic să se împărtășească la neseceatele izvoare de frumusețe ale teatrului. Și înșfîșit, ca să întrebuițăm un termen tehnic consacrat: deservirea centrelor care nu au teatre, dar pe care colectivele învecinate sînt obligate să le cheme la marea voluptate a unor spectacole de o înaltă ținută artistică, deci excluderea cu strășnicie a tuturor formelor de reprezentării expediate, a turneelor desfășurate în condiții de improvizație și mîntuială artistică — iată încă un program de activitate artistică, deloc neglijabil, care dimpotrivă se cuvine a fi înscris pe ordinea de zi a urgențelor directoriale.

Începem o stagiune deosebită. O stagiune ce stă sub semnul recentei Conferințe Naționale a Partidului Comunist Român și a vastului program de construcție materială și morală ale cărui ecouri dăinuie în inimile tuturor: Raportul pronunțat în fața înaltului for al Partidului de Secretarul General al Partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Începem o nouă stagiune sub lumina unei aniversări de semnificație istorică. Se cuvine să facem din munca noastră viitoare un exemplu de abnegație și rodnicie în serviciul culturii românești.

